

WITAJ KRÓLU PRÓŻNIAKU
I SŁUGO OTWARTUSIU!
SPOTKANIE Z „U” I „Ó” –
TACY SAMI, A JEDNAK INNI

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.1o Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Witaj Królu Próżniaku i Sługo Otwartusiu! Spotkanie z „u” i „ó” – tacy sami, a jednak inni.

Cele główne:

- zapoznanie z podwójnym zapisem głoski „u”,
- wprowadzenie zestawu słownikowego charakterystycznego dla postaci z Literkowa,
- kształtowanie otwartej postawy podczas prezentacji roli,
- wdrażanie do swobodnego mówienia i poprawnego zapisu liter.

Cele operacyjne – uczeń:

- obejrzy przedstawienie, wypowie się na podany temat, wskaże gestem obecność przyjaciół z Literkowa, ulepi litery z plasteliny, napisze je w liniaturze, zaprojektuje domek litery, przeprowadzi dialog lub monolog, weźmie udział w zabawie powitalnej i teatralnej, zagra rolę, przeczyta globalnie podane wyrazy, zapanuje nad emocjami.

Metody:

waloryzacyjna, drama narracyjna, Kolorowa Ortografia.

Formy pracy:

małe formy teatralne, indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

rekwizyty do przedstawienia, maskotki Próżniaka i Otwartusia, plastelina, wyrazy do wykonania gazetki, projekt miasteczka Literkowo.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie** , – rozpoznawanie podwójnego obrazu głoski „u”, prawidłowy zapis liter „ó” i „u”, kojarzenie litery z właściwym bohaterem z Literkowa, łączenie obrazu głoski „u” z konkretnym słowem.
2. **Rozmowa z uczniami na temat bycia bliźniakiem.**
3. **Zaproszenie dzieci do obejrzenia teatrzyku kukielkowego** (scenariusz znajduje się w: Pasymowska Renata, *Program nauczania ortografii w klasach I–III. Moi przyjaciele z Literkowa*, Impuls, Kraków 2017), podczas którego zapoznamy je z nowymi literkami z Literkowa, a są nimi dwie litery „ó” i „u” o jednakowym brzmieniu i innym obrazie graficznym. Nauczyciel przygotowuje parawanik lub

wykorzystuje gotowe atrybuty do realizacji małych form teatralnych. Sam czyta teksty dialogowe albo prosi o to chętnego rodzica. Aktorami będą maskotki „u”, czyli Otwartuś, i „ó”, czyli Próźniak.

4. **Utrwalenie słownictwa.** Otwartuś zaprasza dzieci na rozgrzewkę **umysłu, ponieważ** rozum trzeba trenować. Lubi bawić się w **nauczyciela**. Będzie wypowiadał słowa, w których mieszka on lub jego brat. Należy wykonać odpowiednią pozę. Otwartusia oznaczać będą uniesione w górę otwarte ramiona, a Próźniaka ramiona złączone nad głową.
5. **Ćwiczenia praktyczne: lepienie literek z plasteliny i obserwowanie ich w trójwymiarze.** Uczniowie mają do wyboru różne kolory plastelinowych kulek. Wybierają stosowne barwy i wykonują masażyk obu dłoni według instrukcji podanej w programie.
6. **Sprawdzenie poprawności wykonania zadania.** Próźniak i Otwartuś noszeni przez nauczyciela oceniają efekty pracy dzieci. Należy zapytać o to, która literka była lepiona **krótko**, a która **długo**. W tym momencie ugruntujemy skojarzenie tych słów z odpowiednią literą.
7. **Zabawa w kręgu: rytualne powitanie braci.** Dzieci stoją na dywanie, tworząc koło, dołączają do nich maskotki. Uczniowie podają je sobie z rąk do rąk. Tańczą, śpiewając piosenkę: „Jak to miło i wesoło, kiedy bracia krążą w koło. Jeden tu, drugi tam, wnet się z nimi przywitam”, np. na melodię piosenki *Grosik*. Dziecko, które ma w ręku literkę, wita się z nią po swojemu.
8. **Projektowanie bliźniaczego domku braci na osiedlu samogłosek.** Uczniowie wracają wspomnieniami do znaczenia słowa „bliźniak”. Rozmawiają z nauczycielem o tym, jak wyglądają bliźniacze domy. Rysują na kartkach domki zgodnie z tym, co zapamiętały z występu literek w teatryku. Dokładna instrukcja wykonania domku litery znajduje się w opisie Literkowa. Tworzenie wernisażu prac.
9. **Zapoznanie z miejscem zamieszkania braci w Literkowie.**
10. **Nauka pisania liter, umieszczenie ich w liniaturze, ukazanie połączeń z innymi literami.** Nauka połączeń z innymi literami.
11. **Przepisanie wyrazów z „ó” i „u” poprzedzone globalnym czytaniem.** Pokolorowanie odpowiednich liter kolorem czarnym i różowym.
12. **Wykonanie klasowej gazetki.** Umieszczenie wyrazów na tablicy. Można je przykleić na kartki w odpowiednim kolorze. Umieszczenie tam braci i ich imion.
13. **Podsumowanie spotkania** – rozmowa z dziećmi na temat tego, co łączy, a co dzieli Otwartusia i Próźniaka. Powiązanie nowych wyrazów z ich zainteresowaniami. Przypomnienie wiadomości na temat braci z Literkowa.
14. **Ocena zaangażowania uczniów.** Dzieci dzielą się wrażeniami po odegraniu scenek teatralnych. Zauważają, że sukces zależy od całej klasy. Nauczyciel wskazuje na mocne strony uczniów, szczególnie tych ze SPE.

Komentarz metodyczny

Ważne, by do odgrywania scen zaangażować całą klasę. Można przydzielić dzieciom role róż, królików, narodu, chóru. Mimo iż w klasie są uczniowie nieczytający, nie bójmy się ich zachęcać do odbioru wyrazu w sposób całościowy. Wieszamy zestaw słownictwa na gazetce, by widniał tam przez cały rok. Dokładamy z czasem kilka charakterystycznych wyrazów z „u” i „o”. Uczniom ze SPE pozwalamy zdecydować o tym, jaką rolę odegrają.